

TUTORING

Tutoring to innowacyjna metoda rozwijania kreatywności i samodzielnego myślenia. Podstawowe założenia tutoringingu opiera się na relacji człowieka z człowiekiem, tutora z podopiecznym.

Jest to podejście spersonalizowane i całościowe, uwzględniające to, że każdy jest inny i że nasze życie i rozwój odbywają się jednocześnie w wielu sferach. W tutoringingu nie tyle chodzi o sprawdzanie, ile ktoś zapamiętał, co o akuszerowanie procesu rozwoju – odkrywania talentów oraz rozwoju umiejętności samodzielnego myślenia i tworzenia. W Polsce tradycja tutoringingu sięga XVIII – wiecznego Collegium Nobilium, w którym ówczesne elity kształciły się m. in. w sztuce argumentowania i wysławiania. Do tradycji Collegium Nobilium nawiązuje współczesna organizacja naukowa – **Collegium Invisible** w której współpraca studentów i nauczycieli opiera się na relacji mistrz – uczeń. Tutoring nie jest przeciwieństwem edukacji masowej. W dzisiejszych uwarunkowaniach może być jej kontynuacją, dopełnieniem. Dzięki naciskowi na samodzielną pracę, na pobudzanie ciekawości i kreatywności, tutoring może w efekcie powodować głębsze i bardziej celne korzystanie z różnych form edukacji masowej, która realizuje się w czasie lekcji, wykładów i seminariów. Problemem dzisiejszej edukacji nie jest to, że jest ona masowa, lecz to, że została ona, praktycznie całkowicie do tego poziomu zredukowana.

Tutoring jest procesem, którego rytm wyznaczają kolejne spotkania. W zależności od tego, na czym się ten proces koncentruje, mówimy o tutoringingu rozwojowym albo naukowym. W procesie **tutoringu rozwojowego**, tutor pracuje w obszarze wartości, talentów i celów. Tutor pomaga podopiecznemu wprowadzić w obszar jego refleksji i komunikacji temat wartości fundamentalnych i cnót. Celem tutora jest to, żeby podopieczny funkcjonował autentycznie, samodzielnie, świadomie i spójnie, a nie dopasowywał się powierzchownie lub konformistycznie do jakiegoś zewnętrznego wzorca. W naszej kulturze panuje przekonanie, że zadaniem rodzica i nauczyciela jest wspieranie ucznia w tym, co idzie mu słabiej, gdyż tam właśnie potrzebuje on pomocy i interwencji. Twórcy i praktycy psychologii pozytywnej (tacy jak Martin Seligman¹ czy Marcus Buckingham²) na której mocno opiera się idea tutoringingu, mówi coś zupełnie przeciwnego. Talenty nie rozwiną się same – to właśnie w tych sferach, w których jesteśmy najmocniejsi, potrzebna jest koncentracja i szczególny wysiłek, gdyż tam jesteśmy w stanie osiągnąć najwięcej.

Klasykny tutoring, praktykowany na renomowanych brytyjskich uniwersytetach Oxford i Cambridge, przyjmuje formę około godzinnych spotkań tutora z podopiecznym. Spotkania odbywają się regularnie co tydzień przez cały trymestr. Student pracuje indywidualnie nad wybranym obszarem lub tematem.

---

¹ **Dr n. psych. Peter Martin Seligman Elias**, ur. 12.VIII.1942), amerykański psycholog, pedagog, autor książek samopomocy. Seligman jest silnym propagatorem w środowisku naukowym swoich teorii psychologii pozytywnej i dobrostanu. Jego teoria wyuczonej bezradności jest popularna wśród psychologów naukowych i klinicznych. Seligman w pracy nad ciężką depresją rozwinął tę teorię dalej, stwierdzając, że wyuczona bezradność jest stanem psychologicznym, w którym człowiek lub zwierzę nauczył się działać lub zachowywać się bezradnie w określonej sytuacji – zwykle po doświadczeniu pewnej niemożności uniknięcia niekorzystnej sytuacji. W rankingu Seligman jednym z najbardziej cytowanym psychologów 20. wieku

² **Marcus Buckingham**, ur. 16.01.1966 r. amerykański pisarz. W Instytucie Gallupa, został członkiem zespołu pracującego nad badaniami, pomiaru czynników, które przyczyniają się do zaangażowania pracowników. W 2006 roku założył Buckingham Marcus Buckingham Company (TMBC) – przedsiębiorstwo szkoleniowo-konsultingowe, dzięki któremu promuje opracowane przez siebie programy szkoleniowe dążące do identyfikowania i rozwijania talentów.

ma prowadzić do wykształcenia u podopiecznego umiejętności i nawyku samodzielnego uczenia się i skutecznego radzenia sobie z wyzwaniami i problemami, które będzie napotykał w przyszłości.

Tutoring to spotkanie, rozmowa i w końcu relacja. Relacja między uczniem a mistrzem. Ten osobisty wymiar tutoring nadaje mu głębię, która jest możliwa tam, gdzie spotyka się człowiek z człowiekiem. W tej przestrzeni rodzi się zaufanie i poczucie bezpieczeństwa, dzięki którym uczeń nabywa gotowości, by podejmować coraz to nowe wyzwania. W atmosferze zaufania może być gotów, by wychodzić poza swoją sferę komfortu, by zmagać się z tym co nieznane bez obawy, że popełni błąd. W edukacji konwencjonalnej błąd jest problemem, który się tropi i wyławia, który wpływa obniżenie oceny. W tutoring błąd jest niezbędnym elementem eksploracji tego, co nowe. Wiara we własny potencjał, w to, że jutro mogę być dalej niż jestem dzisiaj, **motywacja do pracy i do celowania wysoko, jest możliwa dzięki relacji z dobrym tutorem.**

TUTORING TO - RELACJA MIĘDZY UCZNIEM A MISTRZEM.

Nikt z nas lekarzy, na ogół mistrzem się nie czuje i wchodzenie w taką rolę z jednej strony może na wejściu zniechęcić do bycia tutorem lub wbić w pychę, że inni do tej roli zachęcają właśnie mnie. Pycha i zniechęcenie zniszczą wszystko. Tutoring zakłada pomoc tutora w dojrzewaniu ucznia, ale wymaga nieustannej pracy nad własną dojrzałością, nie koniecznie na drodze proponowanych kursów, szkoleń dla tutorów.

KIM W TAKIM RAZIE JEST TUTOR?

Czym powinien się charakteryzować, jakie umiejętności i narzędzia posiadać?

Dekalog tutora:

1. Głównym narzędziem tutora jest on sam, co wymaga **nieustanej pracy nad sobą**. Ponieważ autorytet tutora wynika z **dojrzałości**, nie władzy.
2. **Jest gotowy do bycia sobą** w relacji z uczniem i do wewnętrznej spójności.
3. Tutor jest **świadomy** swoich własnych zasobów, tak silnych stron, jak i słabości w prawdzie.
4. Powinien być **osobą kompetentną w tym obszarze wiedzy**, po którym porusza się z podopiecznym
5. Jest **otwarty** na relację z podopiecznym. Gotowy **odślonić część siebie** samego. (świadectwo życia)
6. Prowadzi tylko **po ścieżkach, które sam przeszedł, lub w które jest gotów wchodzić**.
7. **Ma szacunek i wierzy w wyjątkowy potencjał podopiecznego** i możliwość rozwoju w specyficznym dla danej osoby kierunku.
8. **Buduje relacje w wolności i wzajemności, z podopiecznym zdecydowanym** by iść za mistrzem.
9. Tutor wobec podopiecznego powinien być **troskliwy i opiekuńczy**.
10. Tutor w trosce o rozwój ucznia z jednej strony **dostosowuje się do podopiecznego**, a z drugiej musi być wobec niego **asertywny i wymagający**.

Oprac. G. Rybak wg. (<https://cw.edu.pl/strefa/632/>)